

Norsk Geografisk Selskap

Naturfarer og Samfunn

Natural hazards and Society

Nasjonal Geografikonferanse 2017

fredag 20. januar og lørdag 21. januar

På

LOSBY GODS

(www.losbygods.no)

Påmelding og mer informasjon på www.geografisk.no.

Norsk Geografisk Selskap

Faglig begrunnelse og målsetninger med konferansen

Hvert andre år arrangerer landets geografiske institutter en nasjonal fagkonferanse innen samfunnsgeografi/geografi i samarbeid med Norsk Geografisk Selskap (NGS). Dette er den eneste fagkonferansen i landet som omfatter alle underdisiplinene i det svært multi- og tverrfaglige geografifaget, og er derfor en viktig faktor for å bevare og videreutvikle de tverrfaglige tradisjonene innen faget. Konferansen i 2017 vil bli arrangert av Geografisk institutt ved NTNU i samarbeid med NGSs stedsstyre i Oslo.

For å kunne inkludere alle fagdisipliner innen geografifaget er temaet for de nasjonale geografikonferansene alltid tverrfaglige og inkluderer sammenhenger mellom samfunn og naturmiljø. I tråd med dette er temaet for neste års konferanse «naturfarer og samfunn».

I mange områder utgjør naturfarer en konstant trussel mot mennesker og samfunn. I Norge gjør kraftig vind, flom og ulike former for skred ofte skade, men også branner kan hos oss være sterkt koblet til naturlige hendelser slik vi så det i Lærdal i 2014. Internasjonalt er det mange naturlige prosesser som har potensiale til å skape katastrofer, men hvordan en naturfare kan utløse en naturkatastrofe styres også av sårbarheten til samfunnet som blir rammet¹. Som samfunn er Norge langt bedre rustet til å takle slike hendelser enn hva tilfellet er i mange andre land, men det er allikevel behov for forskning både rundt naturfarene selv og om hvordan lokalsamfunn og samfunnet som helhet best mulig kan minimere og håndtere risiko knyttet til naturfare. I tillegg behøves kunnskap om hvordan vi kan bidra internasjonalt både med forebygging og i en responsfase etter en naturkatastrofer. Forskning om relasjoner mellom naturfarer og samfunn har fått økt fokus i forbindelse med klimaendringer og vil være et prioritert forskningsfelt innen mange fagfelt framover. Geografifaget har et spesielt ansvar i denne sammenhengen siden faget spenner på tvers av natur og samfunn, det inngår i skolefag der naturfarer har høy fokus, og siden fagfeltet utdanner mange kandidater som både direkte og indirekte arbeider med problemstillinger innenfor planlegging og forvaltning der naturfarer har relevans.

Tema og innhold i konferansen er valgt for å kunne oppnå følgende hovedmålsetninger med konferansen:

- Legge grunnlag for å videreutvikle tverrfaglige geografiske tilnærminger, modeller og metoder for analyse av naturfarer og sårbarhet, og miljø-samfunn relasjoner generelt:

Tverrfaglige konsepter og menneske-miljørelasjoner har vært sentrale forskningstemaer i geografifagets historie, og de siste tiårs fokus på miljøutfordringer har vært med på å revitalisere flere tradisjonelle geografiske metodiske og teoretiske tilnærminger, spesielt knyttet til regionalgeografi og menneske-miljø studier, samt å utvikle nye tilnærminger. En fagkonferanse som belyser sammenhenger mellom

---

¹ Samfunns og sosial sårbarhet overfor naturfarer er et sentralt forskningsfelt innen geografifaget, og et typisk eksempel på menneske-miljø tradisjonen innen faget (se blant annet "The geography of social vulnerability, environmental hazards and climate change" / VULCLIM: http://www.forskningsradet.no/prognett-norklima/Nyheter/Natural_disasters_is_your_municipality_vulnerable/1253984593679&lang=en)

Norsk Geografisk Selskap

---

naturfarer og samfunn fra flere vinkler vil være med på å både bevare og videreutvikle fagets tverrfaglige tilnærminger som gir unike muligheter til å løse utfordringer knyttet til miljø og samfunn generelt og håndtering av naturfarer spesielt.

- Utveksle metodisk og tematisk kunnskap mellom de ulike disiplinene innen faget , blant annet for å holde i hevd fagets tverrfaglige kultur og tenkemåter:

Som mange andre fagfelt har geografifaget blitt mer og mer fragmentert og spesialisert gjennom årene. Dette har hatt både positive og negative effekter. De positive effektene har først og fremst vært utviklingen av mer robuste og sofistikerte forskningsmetodikker og –teknikker, som bruk av fjernanalyse og utvikling av geografiske informasjonssystemer (GIS), samt økt kunnskap om fenomener innenfor de ulike spesialiserte fagdisiplinene. Denne utviklingen har til en viss grad gått ut over fagets «holistiske» natur og utviklingen av tverrfaglige og systemiske tilnærminger og tenkemåter, selv om enkelte fagmiljøer også har jobbet for å videreutvikle denne tradisjonen innenfor faget, spesielt i forhold til systemtinærminger og kompleks systemteori. Utveksling av spesialisert metodisk og tematisk kunnskap med opphav i tradisjonelle geografisk tenkemåter er et viktig fundament for bevaring og videreutvikling av fagets holistiske og tverrfaglige natur, spesielt knyttet til forskning på miljø-samfunn relasjoner.

- Formidle ny og oppdatert kunnskap til lærere og studenter som underviser eller vil undervise geografi og miljø-samfunn temaer i skolen:

Miljø-samfunn utfordringer har fått stadig større fokus i skole og utdanning, blant annet som følge av de siste tiårs klimadebatt. Dette fokuset vil ikke bli mindre fremover, blant annet har kunnskapsministern forslått «bærekraft» som et eget fag i skolen². Geografifaget som helhet og mange av disiplinene innen faget står allerede sentralt i dette arbeidet, og det har i tidligere konferanser vært stor interesse fra lærere og lærerstudenter for å tilegne seg ny og oppdatert kunnskap innenfor konferansenes tema og fagfeltet generelt. Selv om ikke lærere og studenter er hovedmålgruppen for konferansen vil temaet for årets konferanse også være aktuelt og nyttig for disse, og vi ser på læreres deltakelse som svært positivt i forhold til formidle geografifagets perspektiver og kunnskap ut til samfunnet.

I tillegg har konferansen en viktig sosial og nettverksbyggende funksjon i og med at den er det eneste fysiske møtestedet for alle fagets disipliner og aktører i Norge. Konferansen er med på å bygge bånd mellom forholdsvis fragmenterte fagdisipliner samt mellom det norske og internasjonale fagmiljøet gjennom deltakelse fra internasjonale foredragsholdere. For studenter er det spesielt nyttig å få innsikt i de ulike delene og aktørene innen fagfeltet.

---

² <https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/vil-fornye-og-forbedre-fagene-i-skolen/id2483423/>

Norsk Geografisk Selskap

Konferanseprogram

Sted: Losby Gods, Lørenskog

Tid: 20-21 januar 2017

Fredag 20 januar

Tid	Innlegg	Innleder
10.00-12.00	Plenumssesjon Naturfarer, status og utfordringer	
	Varslingstjeneste for flom- og jordskredfare	Seksjonssjef Colleuille Hervé Thierry, NVE
	Permafrost og naturfarer og CryoWALL prosjekt	Professor Bernd Etzelmüller, UiO
	Seismisitet og historiske jordskjelv i Norge	Førsteamanuensis Mathilde B. Sørensen, UiB
	The ClimRes visualization tool.	Professor Jan Ketil Rød, NTNU
12.00-13.00	Lunsj	
13.00-15.00	Plenumssesjon Naturfarer, status og utfordringer forts.	
	Risikokommisjonen: på alerten mot naturfare	Førsteamanuensis Sverre Kjetil Rød, Høgskolen i Volda, Statens vegvesen Region midt
	Naturfarer, risiko og tilpasning	Professor Anders Solheim, NGI/UiO
	Klimautvikling på Svalbard	Seniorforsker Ketil Isaksen, Meteorologisk institutt
15.15-17.00	Plenumssesjon Naturfarer, overvåking og tilpasning	
	Bratte vassdrag: problemer og mulige tiltak	Professor Ivar Berthling, NTNU Geir Vatne, Jernbaneverket
	Et samfunnsgeografisk perspektiv på naturhendelser og kriser	Stipendiat Silje Aurora Andresen, NTNU
18.00	Generalforsamling NGS	
19.30	Konferansemiddag, Losby gods	

Norsk Geografisk Selskap

Konferanseprogram

Sted: Losby Gods, Lørenskog

Tid: 20-21 januar 2017

Lørdag 21 januar

Tid	Innlegg	Innleder
09.00-13.00	Plenumssesjon Naturfarer, status og utfordringer	
	Skredfare på Svalbard	Jan Otto Larsen NTNU, Vegvesenet
	Natural hazard experiences and adaptations: A study of winter climate-induced road closures in Norway	Professor. Jens Kristian Steen Jakobsen, TØI
	ECONOR - The Economy of the North: Bærekraftig utvikling i Arktis, miljøpåvirkning og livsgrunnlag.	Julie Aslaksen, Statistisk Sentralbyrå
	SUBITOP, subduksjon og topografi. En læringsreise med historisk vri	Tonje Blom, Elvebakken videregående skole
	Oppsummering og avslutning	Leder, Norsk Geografisk Selskap Tonje Blom
13.00-14.00	Lunsj	

Norsk Geografisk Selskap

Nasjonal Geografikonferanse 2017

fredag 20. januar og lørdag 21. januar

på

LOSBY GODS

Konferanse fredag	kr.	1495
Konferanse lørdag	kr.	1295
Konferanse begge dager	kr.	2390
Konferanse begge dager med festmiddag og overnatting i enkeltrom	kr.	3330
Konferanse fredag med festmiddag og overnatting i enkeltrom med frokost	kr.	2690
Festmiddag fredag	kr.	595
Konferanseavgift (inkludert i prisene over)	kr.	600
Konferanseavgift studenter	kr.	300
Konferansepris fredag studenter	kr.	1195

Påmelding til konferansen: send e-post til: admin@geografisk.no

Betaling til Norsk Geografisk Selskap kontonr. 92 35 26 83 185